

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DEL NOU DECRET PEL QUAL ES DECLARA D'UTILITAT PÚBLICA LA LLUITA CONTRA LA PLAGA *XYLELLA FASTIDIOSA* (WELLS *ET AL.*) A LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS I S'ESTABLEIXEN LES MESURES FITOSANITÀRIES OBLIGATÒRIES PER LLUITAR CONTRA AQUESTA PLAGA I PREVENIR-LA

Tal i com disposa l'article 42.2 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, en la tramitació de les disposicions administratives, s'ha d'ajuntar a l'avantprojecte una memòria amb el contingut que estableix el mateix article.

Així, en la memòria s'han de justificar l'oportunitat de la regulació i l'adequació de les mesures proposades als fins perseguits. També s'hi ha d'expressar el marc normatiu en què s'insereix la proposta i s'hi ha d'incloure en tot cas una relació de les disposicions afectades i la taula de vigències de disposicions anteriors sobre la mateixa matèria.

Per tot això, en execució de les previsions procedimentals que estableix l'esmentat article, es redacta la present memòria.

I.- OPORTUNITAT DE LA REGULACIÓ

L'article 30 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, en el seu punt 10, diu que són competències exclusives de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, entre d'altres, l'agricultura i la ramaderia. Qualitat, traçabilitat i condicions dels productes agrícoles i ramaders i dels productes alimentaris que se'n deriven. L'exercici d'aquestes competències s'ha de fer d'acord amb l'ordenació general de l'economia.

El Decret 24/2015, de 7 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa en l'article 2.8 que la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, exerceix, entre d'altres, la competència en matèria agrària.

Xylella fastidiosa (Wells *et al.*) és un bacteri fitopatogen de quarantena descrit per primera vegada als estats Units l'any 1987 com a agent causant de la malaltia de Pierce, malaltia de la vinya que es coneixia des del segle XIX. Aquest bacteri es transmet per insectes vectors, principalment cicadèl·lids i cercòpids. A part d'afectar la vinya, també ocasiona diverses malalties amb efectes molt greus a un

ampli rang d'espècies d'interès agrícola, entre les que destaquen les més importants del sector agrari de les Illes Balears, com els cítrics, la vinya, l'olivera, els fruiters de pinyol, l'ametller i nombroses espècies ornamentals.

Dins el marc del Pla de Contingència de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) del Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient, l'octubre de 2016 el Laboratori Oficial de Sanitat Vegetal de les Illes Balears (LOSVIB) va detectar els primers positius de *Xylella* a Mallorca, en unes mostres de cirerer (*Prunus avium*), resultats que el Laboratori Nacional de Referència (LNR) de Bacteris Fitopatògens va confirmar, identificant que els bacteris aïllats pertanyien a la subespècie *fastidiosa*.

A data d'avui ja s'han detectat més de 600 mostres positives al bacteri *Xylella fastidiosa* a les Illes Balears resultants de les analítiques del Laboratori de Sanitat Vegetal de les Illes Balears i confirmats parcialment pel Laboratori Nacional de Referència, amb un total de 18 espècies hostes diferents (*Acacia saligna*, *Calicotome spinosa*, *Cistus monspeliensis*, *Ficus carica*, *Fraxinus angustifolia*, *Juglans regia*, *Lavandula dentata*, *Nerium oleander*, *Olea europaea* var. *europaea*, *Olea europaea* var. *sylvestris*, *Polygala myrtifolia*, *Prunus avium*, *Prunus domestica*, *Prunus dulcis*, *Rhamnus alaternus*, *Rosmarinus officinalis*, *Vitis vinifera* i *Genista lucida*).

Xylella fastidiosa (Wells *et al.*) apareix en l'annex I, part A, secció I, de la Directiva 2000/29/CE com a organisme nociu de la presència del qual no es té constància a cap lloc de la Unió Europea, i del qual se'n prohibeix la introducció i la propagació. També estan inclosos en aquest mateix apartat de la legislació els insectes vectors de la família Cicadellidae (espècies no europees), transmissors de la malaltia de Pierce (denominació comuna en vinya), i la malaltia anomenada Peach Phony Rickettsia, en presseguer, que actualment s'atribueix a la presència de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*).

En data 16 de desembre de 2017 es va publicar la Decisió d'Execució (UE) 2017/2352 de la Comissió, de 14 de desembre de 2017, per la qual es modifica la Decisió d'Execució (UE) 2015/789, sobre mesures per evitar la introducció i propagació dins la Unió de *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*). Aquesta modificació normativa inclou totes les Illes Balears com a zona infectada per *Xylella fastidiosa*, obligant als organismes oficials competents a aplicar les mesures de contenció detallades a l'article 7.

L'article 15 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal, estableix els supòsits i les circumstàncies en què les administracions públiques poden qualificar d'utilitat pública la lluita contra una determinada plaga. La circumstància que determina la declaració d'utilitat pública de la lluita contra *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) d'aquest Decret és la que preveu l'apartat b de l'article 15: que els nivells de població i difusió de la plaga mostren un ritme creixent que fan preveure la possibilitat d'assolir extensions importants i ser causa de greus pèrdues econòmiques a les nostres illes.

Aquest Decret adapta la normativa de la Comunitat Autònoma al nou marc legal comunitari, alhora que, d'acord amb el que disposa l'article 15.2 de la Llei 43/2002, preveu les mesures obligatòries a adoptar-se. A més, a partir del coneixement científic actual i del context i les circumstàncies d'expansió de la plaga, estableix noves mesures que de manera homogènia evitin que aquesta es propagui a tot l'àmbit de les Illes Balears.

El dia 3 d'abril de 2018 el cap del Servei d'Agricultura va emetre un informe favorable sobre la tramitació d'elaboració d'un Decret pel qual es declara d'utilitat pública la lluita contra la plaga *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*) a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i s'estableixen les mesures fitosanitàries obligatòries per lluitar contra aquesta plaga i prevenir-la, amb la finalitat d'adaptar la normativa de la Comunitat Autònoma al nou marc legal comunitari i estatal modificant les mesures obligatòries que fixen les resolucions anteriors i establint-ne de noves.

II.- ADEQUACIÓ DE LES MESURES PROPOSADES ALS FINS PERSEGUTS

Com s'ha esmentat anteriorment, el Decret pretén adaptar la normativa de la CAIB al nou marc legal comunitari i estatal modificant les mesures obligatòries que fixen les resolucions anteriors i establint-ne de noves, amb la finalitat d'evitar la propagació d'aquesta plaga, d'acord amb el coneixement científic actual i el context i les circumstàncies d'expansió de la plaga actuals.

El Decret té dos objectes principals, per una part qualificar d'utilitat pública la lluita la plaga *Xylella fastidiosa* (Wells *et al.*), de conformitat amb el que estableix l'article 15 de la Llei 43/2002, de 20 de novembre, de sanitat vegetal i per l'altre establir les mesures fitosanitàries obligatòries per lluitar contra aquesta plaga i prevenir-la, d'acord amb la normativa estatal i de la UE, destacant entre aquestes:

- a) La inspeccions de l'organisme especificat
- b) L'elaboració dels plans d'acció per part de les diferents autoritats fitosanitàries
- c) La limitació de plantació de plantes hostes a les Illes Balears
- d) Les mesures fitosanitàries de contenció contra la plaga
- e) La circulació de vegetals especificats, la circulació de vegetals especificats que s'hagin cultivat *in vitro*, la circulació de plantes hostes cultivades en zones demarcades, la circulació de vegetals de *Vitis* en repòs destinats a la plantació, la circulació de material vegetal inicial i la circulació de plantes hostes d'alt risc.
- f) La traçabilitat del moviment de material vegetal
- g) Els controls oficials de la circulació de vegetals especificats
- h) Les campanyes de sensibilització sobre l'amenaça d'aquest organisme de quarantena

III.- PROPOSTA SOBRE AUDIÈNCIA, PARTICIPACIÓ I INFORMACIÓ PÚBLICA

Hem de tenir en compte que els destinataris de la present norma es troben a priori determinats ja que afecta a les següents col·lectivitats:

- 1.- Enginyers agrònoms mitjançant el seu col·legi professional.
- 2.- Enginyers tècnics agrícoles mitjançant el seu col·legi professional.
- 3.- Organitzacions professionals agràries de l'illa de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera: Unió de Pagesos de Mallorca, Unió de Pagesos de Menorca, ASAJA, Cooperatives Agroalimentàries de les Illes Balears, UPA-AIA, Agrame, Fagme.
- 4.- CAEB.
- 5.- PIMEM.
- 6.- FOGAIBA.
- 7.- Conselleries del Govern de les Illes Balears.
- 8.- Consell Insular de Menorca, Consell Insular d'Eivissa i Consell Insular de Formentera.
- 9.- La Universitat de les Illes Balears (UIB). Grau d'Enginyeria Agroalimentària.
- 10.- FELIB.
- 11.- Associació Balear d'Empreses de Jardineria (ABEJA).
- 12.- Associació Balear de l'arbre (ABA).
- 13.- Associació d'empreses de jardineria "Feim verd".
- 14.- APAEMA.
- 15.- CBPAE.
- 16.- DOP i IGP del sectors de l'oli i oliva, vi i ametlla.
- 17.- Ministeri d'Agricultura i Pesca, Alimentació i Medi Ambient (Direcció General de Sanitat de la Producció Agrària).

Per tant es donarà audiència a cada un d'aquests col·lectius per un termini de 15 dies en els termes que es preveu a la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

A més tenint en compte que pot haver ciutadans que es puguin veure afectats per la regulació que es proposa, es durà a terme el tràmit d'informació pública previst a l'article 44 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears.

IV.- PROPOSTA SOBRE INTERVENCIONS D'ENS TERRITORIALS

Tenint en compte que la disposició afecta directament a matèries de competència dels Consells Insulars de Menorca, Eivissa i Formentera, es considera necessari complir amb el tràmit previst a l'article 45 de la Llei del Govern de les Illes Balears, relatiu a la seva intervenció en el procediment.

V.- NECESSITAT DE CREAR UNA NOVA ORGANITZACIÓ ADMINISTRATIVA

Com que la prevenció i el control d'aquesta plaga de quarantena es farà amb els mitjans humans i materials de la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, no és necessària la creació de cap organització administrativa.

Palma, 9 d'abril de 2018
El cap del Servei d'Agricultura

Vist i plau
El director general d'Agricultura i
Ramaderia

Mateu Ginard i Sampol